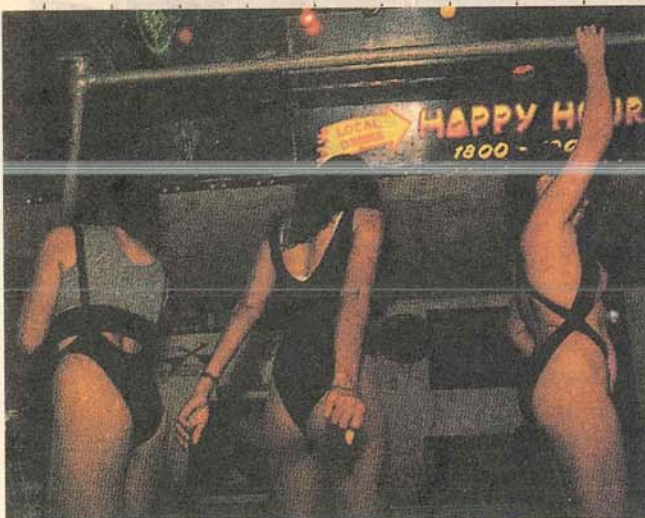

Quan niệm du lịch như một thủ kỹ nghệ (kỹ nghệ không khói), trong những năm gần đây, đã được nhiều nước sử dụng để thúc đẩy phát triển kinh tế. Nhưng khi đem ra áp dụng mà không tính đến khía cạnh văn hóa thì những hậu quả xấu của du lịch đã nổi lên thành vấn đề xã hội gay gắt. Trường hợp mà người ta thường gọi là những dịch vụ tình dục (sexual services) đang diễn ra ở Thái Lan là sự kiện rất đáng chú ý.

Theo các nhà nghiên cứu thì nền kinh tế Thái bắt đầu phát triển nhanh vào những năm 1950, chủ yếu là nhờ xuất khẩu hàng hóa nông nghiệp; nhưng đến những năm 1970 do nhu cầu về lương thực và các nguyên liệu nông nghiệp bị giảm đi trên thế giới, trong khi nền công nghiệp của Thái chưa đủ sức đáp ứng khoảng trống ấy, các viên chức nhà nước cùng với các doanh nhân đã mau chóng chuyển sang khu vực dịch vụ, đặc biệt là du lịch, coi như một thủ kỹ nghệ mầu chốt để đưa nền kinh tế đi tới. Công nghiệp du lịch của Thái đã phát triển trong khoảng thời gian ấy với sự hình thành hàng loạt những khu giải trí, nghỉ mát rộng lớn làm mọc lên san sát những nhà hàng, bãi tắm, sân golf... Du lịch sex (sex tourism) đã ra đời trong khung cảnh ấy. Mặc dù về mặt nhà nước, sự khuyến khích không hề được đặt ra một cách chính thức, nhưng công việc kinh doanh thì cứ tiến tới theo cái đà của nó. Một hãng du lịch ở châu Âu đã cho chạy hàng chữ quảng cáo sau đây: "Lần đầu tiên trong lịch sử, tới Thái Lan, bạn có thể kết hợp du lịch với những thú vui sex, chỉ với một giá thôi". Các hãng du lịch khác ở Mỹ, Trung Đông, Nhật Bản... cũng đã công khai thức chào hàng tương tự.

Cũng theo nhiều nhà nghiên cứu Thái thì đối với du khách, vấn đề sex không phải là chính yếu, nhưng do quan niệm du lịch sex trên đây lôi cuốn, họ đến Thái Lan với tinh thần hưởng lạc không giới hạn. Và điều đó thì lại càng có tác dụng tạo ra tâm lý kiếm tiền nhanh chóng đối với dân bản xứ. Ngoài những tệ hại về mặt môi trường do những bãi tắm, sân golf tạo ra, thủ kỹ

DU LỊCH SEX VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ

CHÍNH SAN

nghệ du lịch sex ấy đã đẩy đất nước vào việc hình thành một đội quân gái điếm thật đông đảo (theo sự tính toán không chính thức: khoảng 800.000 người/56 triệu dân) mà điều đặc biệt thật đáng nói là nạn mại dâm của các trẻ vị thành niên. Con số chính thức các cô gái điếm vị thành niên không rõ là bao nhưng theo nhiều cuộc điều tra thì tỷ lệ là 5%, hầu hết từ các làng xã nông thôn mà ra, đặc biệt từ những tỉnh ở phía bắc như Phayao, Chiang Mai, Chiang Rai. Cũng có dấu hiệu cho thấy ở vùng đông bắc, các dân tộc thiểu số và các trại tị nạn cũng

đã cung cấp cho thị trường sex khá nhiều trẻ vị thành niên.

Nguyên nhân thúc đẩy các cô gái vào nghề mại dâm là do ở Thái, theo sự diễn tả của một trí thức, đã xuất hiện nếp nghĩ đang trở thành bình thường trong các bậc làm cha mẹ: làm điếm có thể được coi là một thứ nghề nghiệp như bao nhiêu nghề nghiệp khác. Ở nhiều địa phương, khi sinh được con gái, cha mẹ đã tổ chức ăn mừng vì hy vọng bé gái lớn lên sẽ mau chóng tạo ra triển vọng mới cho gia đình. Tuy vậy, theo một cuộc điều tra năm 1986 thì chỉ có khoảng 10% các cô gái mại

dâm là tự nguyện, số còn lại đều cho là đã bị ép buộc, phải bán thân để trả nợ cho cha mẹ hoặc bị rơi vào những cam bẫy rất tinh vi của các tổ chức buôn người. Một thí dụ được dẫn ra: ở Chiang Rai, một trường dạy cắt may, sau một tháng hoạt động đưa khoảng 60 học viên gái lên Bangkok để tìm việc, nhưng thật sự để bán cho các bọn đầu nậu. May mắn thay âm mưu này đã bị phát hiện và tất nhiên các cô gái đã được giải thoát. Trường hợp các cô gái khác không gặp may thì cuộc sống của họ được mô tả là hết sức nặng nề: trong một cuộc hội thảo năm 1987, người biết được những chi tiết sâu đây về đời sống của các cô gái chỉ thu nhập 40% số tiền làm ra, bị hành hạ đánh đập, giam cầm để buộc phải tiếp khách kể cả bị rún ép bằng cách sử dụng ma túy... không có giới hạn trong nước, các cô gái này còn bị đường dây buôn người đưa sang nhiều nước khác để hành nghề: theo một giáo sư Thái, trong một cuộc nghiên cứu nạn mại dâm ở châu Âu, ông biết được đã có khoảng 3000 cô gái Thái chuyển sang Moscow qua Warsaw đến Tây Berlin để đi vào các nhà thổ.

Tuy mang đến cho kinh tế một số đô-la, nhưng nghề du lịch sex đang là một vết thương nhức nhối cho xã hội, không những đem đến tệ nạn sida và phong tình mà còn gây ra tai tiếng không hay cho đất nước. Không phủ định cần thiết của du lịch đối với phát triển kinh tế, nhưng phải từ bỏ sex tourism như một nghề - đó là tiếng nói của hầu hết những tổ chức phi chính phủ, từ các tổ chức bảo vệ môi trường, các tổ chức từ thiện đến các tổ chức văn hóa, tín ngưỡng. Quan niệm ấy cũng có tác động đến nhiều viên chức phụ trách du lịch của nhà nước, biểu hiện ở những hạn chế sẽ hình thành trong tương lai một chính sách du lịch dựa trên tinh thần lành mạnh hơn.

Tài liệu: Tạp chí *Thailand Development Newsletter*, đặc biệt "Regarding tourism development in Thailand", 20, 1991/1992, do "Thailand Development Support Committee", một tổ chức phi chính phủ, ấn hành.